

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 9645/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy, 2388924-4
Osoite: PL 1001, 28101 PORI
Puhelin: 02-6203000
Sähköposti: kirjaamo@samk.fi

Hakemus

01.12.2025, sähköpostitse

xxxx Satakunnan ammattikorkeakoulun (SAMK) Kankaanpään Taidekoulusta hakee Metsähallitukselta lupaa Suupohjan alueen primäärisaven tutkimuksiin Lauhanvuoren kansallispuistossa. Lupaa haetaan maa-ainesnäytteenottoon Spitaalijärven (kiinteistö 151-891-1-1) ja Kärkikeitaan (kiinteistö 232-891-1-3) porakaivojen viereen kertyneistä jätemaakasoista.

Metsähallitus teetti vuonna 2021 Spitaalijärvelle sekä Kärkikeitaalle porakaivot, joiden porauksen yhteydessä lävistettiin primäärisavikerrostuma. Porauksen yhteydessä savea nousi maanpinnalle Spitaalijärvellä noin 120 litraa ja Kärkikeitaalla noin 60 litraa. Savi on läjitetty porakaivojen viereen jätemaakasaksi. Suupohjan alueella esiintyy yleisesti primäärisavia, mutta savikerroksen päällä on yleensä noin 1,4–3 m paksuinen moreenikerros. Lauhanvuoren kansallispuiston porakaivojen jätemaakasat ovatkin ainoa tunnettu paikka, jossa Suupohjan alueella tavattavaa rapakalliosavea on maan pinnalla ja siitä voidaan ottaa näyte ilman koneita.

Näytteenotto tehdään lapiolla 1-2 päivän aikana (puhelimitse tarkennettu tieto, 16.12.2025). Näytemäärä täsmentyy näytteenoton yhteydessä, mutta tavoitteena on saada Spitaalijärveltä noin 50 litran ja Kärkikeitaalta noin 20 litran näytekoko. Näytteenoton yhteydessä pyritään myös ottamaan Lauhanvuori-Hämeen kangas Geoparkin arkistoon referenssiksi näytteet (max. 2 litraa/näyte) jätemaakasojen muista

kerroksista mahdollisia jatkotutkimuksia varten. Arkistonäytteiden ensisijainen tehtävä on palvella alueelta mahdollisesti tehtäviä geotieteen opinnäytetöitä. Kokonaisnäytekoko kahdelta kohdeelta on yhteensä enintään 100 litraa.

Näytemateriaalin avulla selvitetään Suupohjan alueen primäärisaven soveltuvuutta taidekeramiikan raaka-aineeksi ja selvitetään saven mineraloginen ja kemiallinen koostumus Geologian tutkimuskeskuksen laboratoriossa. Tutkimusmenetelminä käytetään kvantitatiivista röntgendiffraktometriaa (XRD) ja röntgenfluoresenssiä (XRF). Tuloksia hyödynnetään Suupohjan alueen primäärisaveen liittyvässä kehitystyössä. Tulokset julkaistaan artikkelina aihealueen ammattilehdissä, esimerkiksi Geologi-lehdessä. Tulokset esitellään myös EGN2026 konferenssissa Saimaa Geoparkissa.

Yhteistyökumppanina tutkimuksen toteutuksessa toimii Lauhanvuori-Hämeenkanas Geopark. Tutkimus rahoitetaan SAMK:n hallinnoimasta Taide, Teknologia ja Kestävä matkailu -hankkeesta.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksesta poikkeavasti siten, että lupajakson ajankohtaa siirretään alkuperäisen hakemuksen mukaisesta ajankohdasta noin kahdella kuukaudella eteenpäin lupapäätöksen kolmen päivän tiedoksisaantiajan sekä 30 päivän valitusajan toteutumisen takaamiseksi. Lisäksi lupajakson kestoa on lyhennetty alkuperäisestä.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan lapioimalla tapahtuvaan maa-ainesnäytteenottoon Spitaalijärven ja Kärkikeitaan porakaivojen viereen kertyneistä jättemaakasoista, jotka sijaitsevat Lauhanvuoren kansallispuistossa. Tutkimussuunnitelma on esitetty liitteessä 1 ja lupa-alue karttaliitteessä (liite 2).

Lupa koskee hakijan ohella myös geologi xxxx, joka suorittaa näytteenoton.

Alkaa: 26.01.2026

Päätyy: 31.05.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Lupa-alue kuuluu Lauhanvuoren kansallispuistoon (perustettu lailla 674/1981). Lain 674/1981 6a §:n mukaan kansallispuistossa kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 § sekä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista LSL 50 ja 51 §:ssä. Lisäksi lupa-alueella noudatetaan Lauhanvuoren kansallispuiston järjestyssääntöä (annettu 2.12.2015).

Lauhanvuoren kansallispuistossa maaperän vahingoittaminen ja maa-aineksen tai kaivoskivennäisten ottaminen on LSL:n 49 §:n mukaan kielletty. Metsähallitus voi kuitenkin antaa luvan alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta ottaa maaperänäytteitä tutkimustarkoitusta varten. Tutkimussuunnitelman mukainen näytteenotto tuottaa tietoa mm. Suupohjan alueen primäärisaven koostumuksesta. Lisäksi näytteenotto Spitaalijärven ja Kärkikeitaan porakaivojen teettämisen yhteydessä syntyneistä jätemaakasoista voidaan katsoa olevan kansallispuistolle eduksi eikä näytteenotossa kajota luonnolliseen maaperään. Täten näytteenotto ei vaaranna Lauhanvuoren kansallispuiston luontotyyppien tai eläin- ja kasvilajien säilymistä.

Metsähallitus katsoo, että maaperänäytteenotto Lauhanvuoren kansallispuiston Spitaalijärven ja Kärkikeitaan porakaivojen jätemaakasoista luvan ehtojen mukaan toteutettuna ei vaaranna alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Lupa-alue kuuluu Lauhanvuori -nimiseen Natura-alueeseen (FI1301712, SAC FI0800001). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siten tarvetta.

Lupaehdot

Maaperänäytteenoton jälkeen porakaivojen jätemaakasat tulee maisemoida niin, että näytteenoton jäljet peittyvät.

Jos näytteenotto ajoittuu toukokuulle, on huomioitava, ettei linnustolle aiheuteta pesintää haittaavaa häiriötä.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää, pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan nojalla harjoitetusta toiminnasta tulee raportoida Metsähallitukselle kirjallisesti 31.12.2026 mennessä. Raporttiin tulee liittää kuvat Spitaalijärven ja Kärkikeitaan jätemaakasoista ennen näytteenottoa sekä näytteenoton jälkeen, kun kasat on maisemoitu. Lisäksi raporttiin tulee lisätä muut mahdolliset huomiot kohteilta. Vapaamuotoinen raportti tulee toimittaa Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan lupanumero (MH 9645/2025) mainiten .

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981): 6a §
Luhanvuoren kansallispuiston järjestyssääntö, annettu 2.12.2015
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49, 50 ja 51 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1 ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

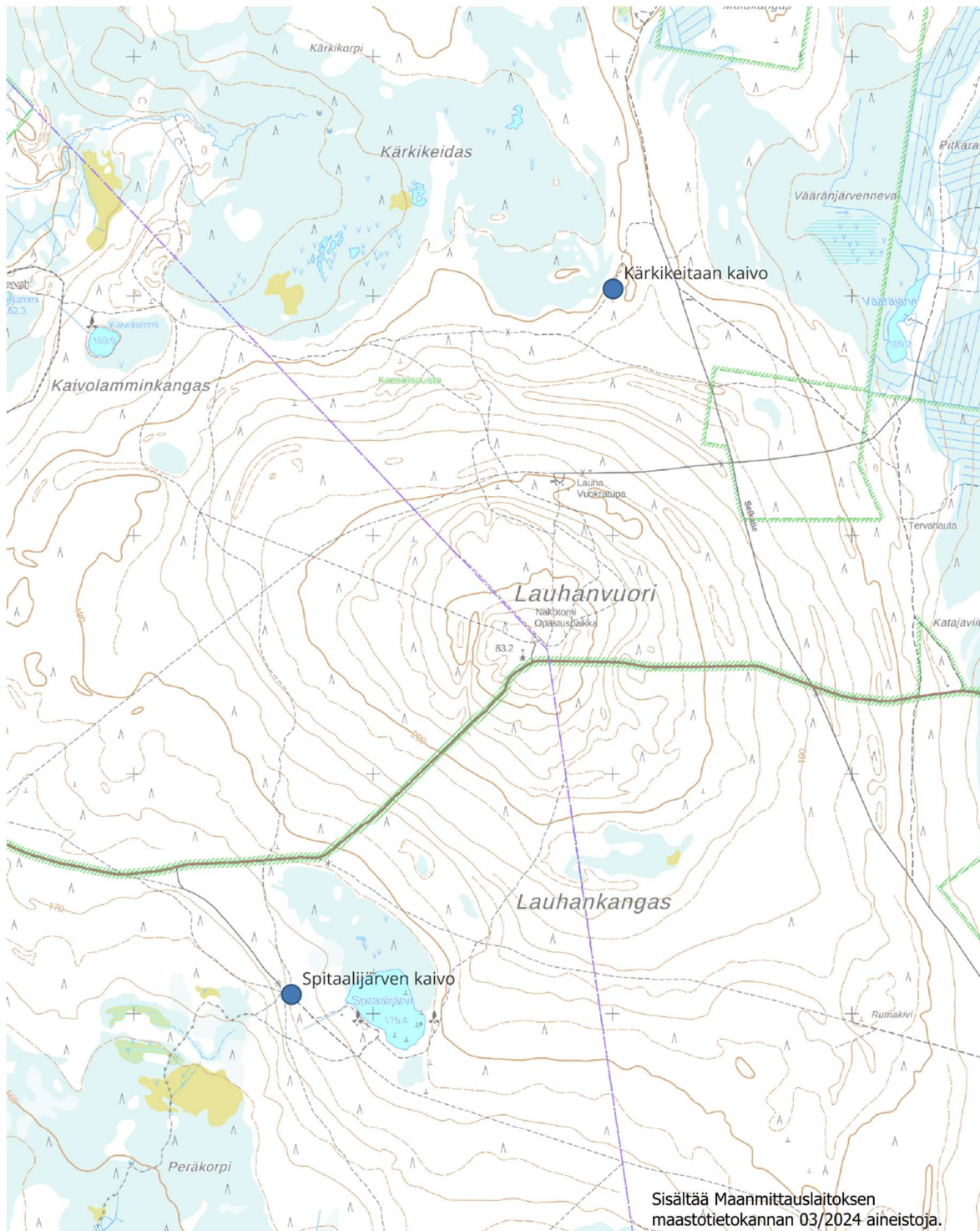
Liitteet:

- Liite 1. Tutkimussuunnitelma (poistettu)
- Liite 2. Lupa-alueen kartta
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Isojoen kunta
Kauhajoen kaupunki
Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry

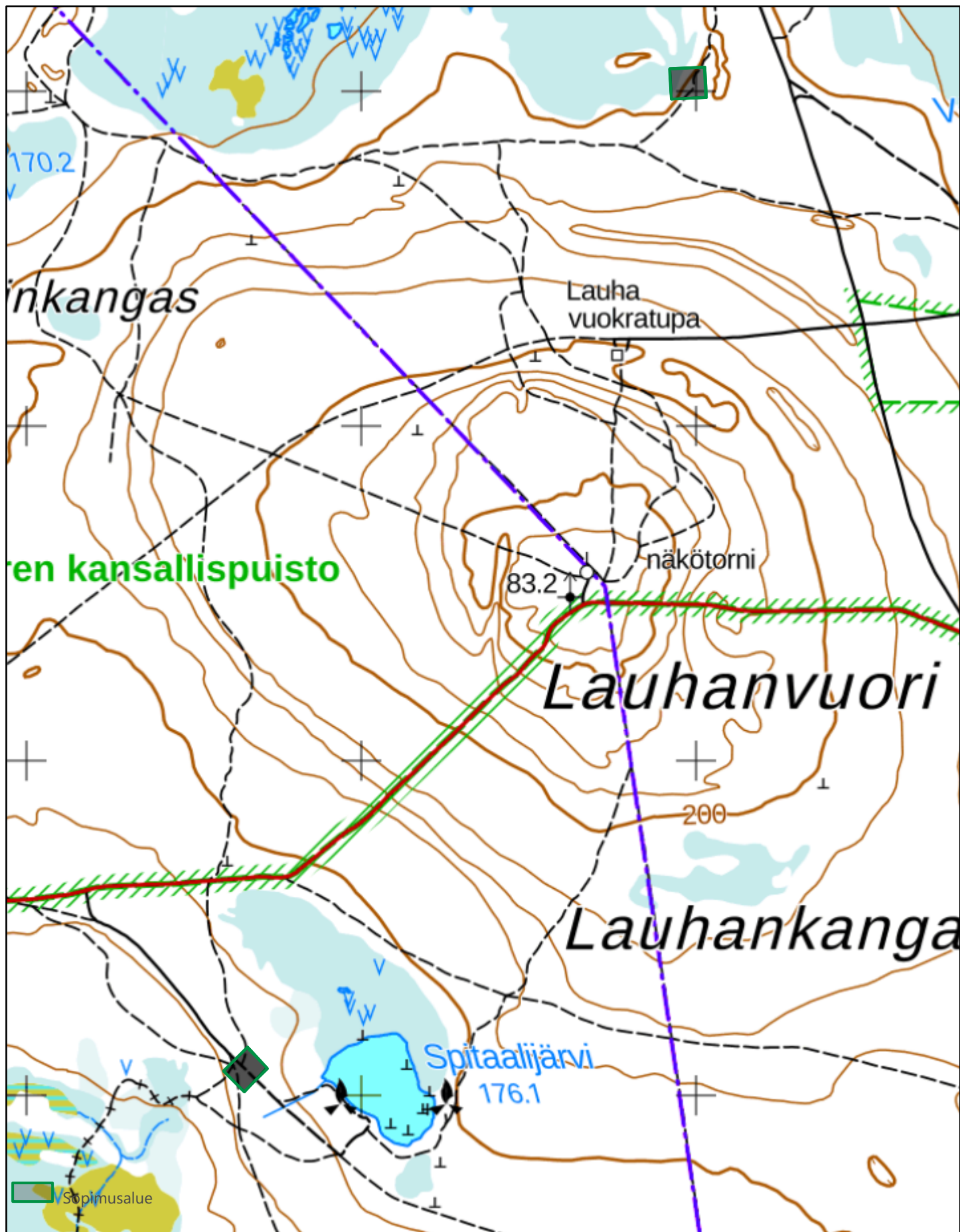
Liite 1: Tutkimusalueen kartta

0 0,5 1 km

Selite

● Lauhanvuoren porakaivot

Liite 3. Valitusosoitus

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65101 Vaasa

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42780